

Regionstyrelsen

Hemställan till Finansdepartementet om lagstiftning om övergångsrestriktioner

Föredragande regionråd: Aida Hadžialić

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige i Region Stockholm har framhållit betydelsen av karantänsregler för heltidsarvoderade politiker och höga tjänstemän. I dag är det enbart statsråds och statssekreterares övergångar till annan än statlig verksamhet som är reglerad i lag. En statlig utredning har i ett betänkande 2023 föreslagit en ny lag om övergångsrestriktioner i form av karens eller ämnesrestriktioner. Den föreslagna lagen omfattar även myndighetschefer och vissa arbetstagare. En kommun, en region eller ett kommunalförbund får enligt förslaget besluta att lagen ska tillämpas i den kommunala verksamheten. Utredningen hade i uppdrag att överväga om regleringen även bör omfatta vissa förtroendevalda i kommuner, regioner och kommunalförbund, men lämnade inte något förslag om övergångsrestriktioner för förtroendevalda. Region Stockholm tillstyrkte utredningens lagförslag i samband med remitteringen av betänkandet, men framförde att motsvarande restriktioner för förtroendevalda på kommunal nivå borde analyseras i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Region Stockholm hemställer att regeringen skyndsamt vidtar åtgärder för att snarast möjligt överlämna en proposition till riksdagen om en ny lag om övergångsrestriktioner som ger kommuner och regioner möjlighet att besluta om en tillämpning av lagen i kommunal verksamhet.

Regionrådsberedningens motivering

Tydliga gränsdragningar mellan politik och näringsliv är en förutsättning för ett transparent och välfungerande demokratiskt arbete. Det är givetvis positivt med ett utbyte mellan offentlig och privat sektor, men det är orimligt att det idag saknas regelverk för hur sådana övergångar kan ske på ett ordnat sätt. Avsaknaden av detta riskerar att underminera förtroendet för det politiska beslutsfattandet och i längden för demokratin. Utifrån

denna ansats tillsattes i budget 2023 en utredning om att ta fram karantänsregler för heltidsarvoderade politiker och höga tjänstemän.

I utredningsarbetet har Region Stockholm uttömt de möjligheter vi har på regional nivå, men dessvärre funnit att den nationella lagstiftningen begränsar våra möjligheter att genomföra karantänsregler.

Under mandatperioden har kopplingar mellan politiska partier och näringslivet eller tankesmedjor och liknande organisationer uppmärksammas. Avsaknaden av begränsningar riskerar att leda till en otydlighet som riskerar att drabba beslutsfattandet. Detta menar Mittenkoalitionen är allvarligt och visar på behovet av lagstiftning om övergångsrestriktioner.

Mittenkoalitionen biträder därmed regiondirektörens förslag om hemställan om övergångsrestriktioner. Mittenkoalitionen förväntar sig att Regeringen skyndsamt tar tag i denna angelägna fråga för att stärka förtroendet för det offentliga.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Sammanfattning av betänkandet Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet (SOU 2023:45)

Aida Hadžialić